

ՀՀ ԿԱ պետական եկամուտների կոմիտե

Հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողով

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ 36/2

25 նոյեմբերի 2016թ.

Քննարկվեց Ա/Ձ Մելքոն Ալեքսան Էմիրգետլուի գանգատը ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ Կենտրոնի ՀՏ 10.10.2016թ. թիվ 2136028 ակտի դեմ:

Ա/Ձ Մելքոն Էմիրգետլուի գանգատում բերված փաստարկները.

ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ Կենտրոնի հարկային տեսչության պետի կողմից 05.09.2016թ. տրված թիվ 2136028 հանձնարարագրի հիման վրա ստուգում է կատարվել Երևան քաղաքի Երվանդ Քոչարի 17/2 հասցեում գործող անհատ ձեռնարակատեր Մելքոն Ալեքսան Էմիրգետլուի մոտ: Ստուգմամբ իբր պարզվել է, որ վերջինիս մոտ առկա է մեկ չձևակերպված վարձու աշխատող և տնտեսավարող սուբյեկտի կողմից խախտվել են ՀՀ կառավարության 01.08.2013թ. թիվ 846-Ն որոշման թիվ 2 հավելվածով սահմանված կարգի 17-րդ և 23-րդ կետերի պահանջները, ինչի վերաբերյալ 10.10.2016թ. կազմվել է ստուգման թիվ 2136028 ակտը:

Գանգատաբերը գտնում է, որ կայացված ակտը ոչ իրավաչափ վարչական ակտ է և այն պետք է անվավեր ճանաչել հետևյալ պատճառաբանությամբ.

Նախ, չգրանցված վարձու աշխատող Մարիամ Հովհաննիսյանի մասով:

Հարկ է նշել, որ Երևան քաղաքի Երվանդ Քոչարի 17/2 հասցեում, Ա/Ձ Մելքոն Ալեքսան Էմիրգետլուից առաջ, օրենքով սահմանված բոլոր պահանջների պահպանմամբ, ձեռնարկատիրական գործունեություն է իրականացրել «Օսթեքս» ՍՊԸ-ն (ՀՎՀՀ 02643192) այսուհետ նաև՝ Ընկերություն: Ընկերությունում 2016 թվականի ապրիլի 18-ից գրանցված վարձու աշխատող է հանդիսացել Մարիամ Հովհաննիսյանը, որի հետ Ընկերության տնօրենը կնքել է աշխատանքային պայմանագիր:

Ավելի ուշ, «Օսթեքս» ՍՊԸ-ն իր գործունեությունը դադարեցրել է և հավանաբար պետք է դադարեցրած լինի աշխատանքային պայմանագիրը Մարիամ Հովհաննիսյանի հետ և նրանց միջև առկա տարաձայնությունների ու աշխատավարձերի վճարումների մասին որևէ տեղեկություն առկա չէ (Ա/Ձ Մելքոն Ալեքսանը նրան աշխատավարձ վճարելու որևէ պարտականություն չի կրում):

Ա/Ձ Մելքոն Ալեքսան Էմիրգետլուի հետ Մարիամ Հովհաննիսյանը աշխատանքային որևէ հարաբերություն չի ունեցել և ներկայումս էլ չունի, նրանց միջև որևէ բանակցություն տեղի չի ունեցել, որևէ համաձայնություն չի կայացել, աշխատանքային պայմանագիր չի կնքվել: Մելքոն Ալեքսանը ներկայումս առողջական խնդիրներ ունի և պարբերաբար ստացիոնար բժշկական օգնություն է ստանում արյան փոխներարկման բժշկական հաստատություններում:

Այսինքն, Մարիամ Հովհաննիսյանի մերկապարանոց հայտարարություններից բացի, նրա հետ որևէ աշխատանքային հարաբերությունների մասին Մելքոն Ալեքսանը որևէ տեղեկություն չունի, սակայն այդ հանգամանքն ապօրինաբար դրվել է բողոքարկվող ակտի հիմքում և արձանագրվել որպես «Եկամտային հարկի մասին» ՀՀ օրենքի խախտում:

Ինչ վերաբերում է ակտում մատնանշված ՀՀ կառավարության 01.08.2013թ. թիվ 846-Ն որոշման թիվ 2 հավելվածի 17-րդ և 23-րդ կետերի պահանջների խախտմանը, հարկ է նշել, որ խախտում, որպես այդպիսին տեղի չի ունեցել, քանի որ վերջինիս առևտրային գործունեության հետ կապված՝ հսկիչ-դրամարկղային մեքենան գտնվել է արգելափակված վիճակում, երկար ժամանակ չօգտագործելու պատճառով: Բացի այդ, «Տոչ Մաստեր» ՍՊԸ տնօրենի 12.10.2016թ. գրության համաձայն, անհատ ձեռնարկատեր Մելքոն Ալեքսանի անվամբ թիվ SU-Ա1241 հսկիչ-դրամարկղային մեքենայի սպասարկման աշխատանքները վերսկսվել են 09.09.2016թ., այսինքն, հսկիչ-դրամարկղային մեքենան չէր էլ կարող աշխատել:

Ավելին, «Օսթեքս» ՍՊԸ գործունեության դադարեցումից հետո, խանութը բնականոն գործունեություն իրականացնելու համար նույնիսկ պատրաստ չի եղել և ապրանքները գտնվել են դասավորելու պրոցեսում: Ավագ հարկային տեսուչ Անդրանիկ Դավթյանը մուտք է գործել խանութ, խնդրել է իրեն ապրանք վաճառել, սակայն Նելլի Դանիելյանը նրան պատասխանել է, որ խանութը դեռևս ապրանքների վաճառքով չի զբաղվում: Անդրանիկ Դավթյանն ուղղակի խնդրել է իրեն ցույց տալ տղամարդու սպորտային վերնաշապիկը, որը սակայն վերցնելուց հետո, 3.000 դրամ դրել է վաճառատեղանին ու արձանագրել, որ ապրանքի վաճառք է տեղի ունեցել ու դրա համար վճարված գումարը չի մուտքագրվել հսկիչ-դրամարկղային մեքենա և կտրոնը չի տրամադրվել:

Նշված պատճառաբանությունները նրան ներկայացնելուց հետո, վերջինս ետ է վերադարձրել վերնաշապիկը և խնդրել է իրեն վերադարձնել իր տված 3.000 դրամը, որը գտնվել է սեղանի վրա: Նման իրավիճակում ապրանքի վաճառք ըստ էության տեղի չի ունեցել: Ավագ հարկային տեսուչ Անդրանիկ Դավթյանն իր ապօրինի գործողություններով ուղղակի հսկիչ-դրամարկղային մեքենաների կիրառման կարգի վերաբերյալ օրենքի պահանջի խախտման տպավորություն է փորձել ստեղծել, ինչն էլ արձանագրել է:

Վերոգրյալների հիման վրա պետք է հստակ նշել, որ կայացված ստուգման ակտը երկու պատճառաբանություններով էլ անհիմն է ու անվավեր վարչական ակտ է, որով խախտվում են անհատ ձեռնարկատեր Մելքոն Ալեքսան Էմիրզեօղլուի իրավունքներն ու օրենքով պահպանվող շահերը, խաթարվում է մանր ու միջին բիզնեսի բնականոն գործունեությունը:

Ելնելով վերոգրյալից գանգատաբերը խնդրում է անվավեր ճանաչել ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ Կենտրոնի ՀՏ 10.10.2016թ. թիվ 2136028 ակտը:

ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողովի եզրակացությունը.

ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողովը (այսուհետ՝ նաև՝ Հանձնաժողով), ուսումնասիրելով սույն գործին առնչվող նյութերն ու ապացույցները եկավ հետևյալ եզրակացության.

Քննարկման ընթացքում նշվեց, որ ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ Կենտրոնի ՀՏ պետի 05.09.2016թ-ի թիվ 2136028 հանձնարարագրի համաձայն Ա/Ձ Մելքոն Ալեքսան Էմիրզեօղլուի մոտ կատարվել է աշխատողի աշխատանքի ընդունումը ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով ձևակերպելու ճշտության (առանց գրավոր պայմանագրի (հրամանի) կնքման աշխատող պահելու դեպքերի բացահայտմանն ուղղված) և հսկիչ-դրամարկղային մեքենաների կիրառման ճշտության ստուգումներ:

Արդյունքում կազմվել է ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ Կենտրոնի ՀՏ 10.10.2016թ. թիվ 2136028 ակտը, որով լրացուցիչ վճարման է առաջադրվել ընդամենը 210.000 դրամ:

Ակտի 1-ին կետով մասնավորապես արձանագրվել է, որ թվով 1 (մեկ) վարձու աշխատող՝ Մարիամ Հովհաննիսյանը, ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով ձևակերպված չէր, բացակայում էր նրա հետ կնքված գրավոր աշխատանքային պայմանագիրը կամ անհատական իրավական ակտը: Խախտվել է ՀՀ «Աշխատանքային օրենսգրքի» 14-րդ հոդվածի 1-ին կետի պահանջները, որի համար կիրառվել է «Եկամտային հարկի մասին» ՀՀ օրենքի 25-րդ հոդվածի 5-րդ կետով նախատեսված պատասխանատվության միջոցը՝ 60.000 դրամի չափով:

Քննարկման ընթացքում պարզվեց, որ վերոգրյալ խախտման արձանագրման համար հիմք է հանդիսացել Մարիամ Հովհաննիսյանի ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ Կենտրոնի ՀՏ պետին հասցեագրված հայտարարությունն այն մասին, որ աշխատել է Ա/Ձ Մելքոն Ալեքսան Էմիրզեօղլուին պատկանող ք.Երևան, Եր.Քոչար 17 2 հասցեում գտնվող խանութում որպես վաճառողուհի-գանձապահ, սակայն իր հետ աշխատանքային պայմանագիր կամ անհատական իրավական ակտ չի կնքվել: Հայտարարությունում Մարիամ Հովհաննիսյանը նշել է նաև, որ իրեն չի վճարվել 92.000 դրամի աշխատավարձ:

Պարզվեց նաև, որ Երևան քաղաքի Երվանդ Քոչարի 17/2 հասցեում, Ա/Ձ Մելքոն Ալեքսան Էմիրզեօղլուից առաջ, գործունեություն է իրականացրել «Օսթեքս» ՍՊԸ-ն:

«Օսթեքս» ՍՊԸ տնօրենի և Մարիամ Հովհաննիսյանի միջև 18.04.2016թ. կնքվել է թիվ 01-Պ աշխատանքային պայմանագիրը, որի համաձայն Մարիամ Հովհաննիսյանը «Օսթեքս» ՍՊԸ-ում ընդունվել է աշխատանքի, որպես վաճառողուհի: Նշված պայմանագրով նախատեսված աշխատանքի վարձատրության չափը սահմանվել է ամիսը 78.000 դրամ:

Քննարկվող դեպքում Ակտի 1-ին կետով արձանագրված խախտման համար հիմք է հանդիսացել բացառապես Մարիամ Հովհաննիսյանի վերոգրյալ հայտարարությունը, որը նրա կողմից տրվել է մինչև ստուգման փաստացի սկսելը: Ընդ որում, ստուգման ընթացքում ստուգումն իրականացնող անձինք հանդիպել են Մարիամ Հովհաննիսյանին և փորձել են նրանից ձեռք բերել լրացուցիչ ապացույցներ, սակայն Մարիամ Հովհաննիսյանը կտրականապես հրաժարվել է:

Տվյալ դեպքում գործ ունենք մի իրավիճակի հետ, երբ Մարիամ Հովհաննիսյանին Ա/Ձ Մելքոն Ալեքսան Էմիրզեօղլուի մոտ որպես չձևակերպված վարձու աշխատող դիտարկելու համար հիմք է հանդիսացել բացառապես Մարիամ Հովհաննիսյանի հայտարարությունը: Այսինքն, որևէ ապացույց, որը կհիմնավորեր Մարիամ Հովհաննիսյանը Ա/Ձ Մելքոն Ալեքսան Էմիրզեօղլուի մոտ որպես չձևակերպված վարձու աշխատող հանդիսանալու հանգամանքը, ստուգման ընթացքում ձեռք չի բերվել:

Հանձնաժողովը գտնում է, որ նման փաստական հանգամանքների առկայության պայմաններում Ակտի 1-ին կետի վերաբերյալ ներկայացված գանգատը ենթակա է բավարարման:

Ակտի 2-րդ կետով մասնավորապես արձանագրվել է, որ ավագ հարկային տեսուչ Անդրանիկ Դավթյանի կողմից 08.09.2016թ-ին ժամը 19:10-ից 19:25-ը ընկած ժամանակահատվածում ք.Երևան, Եր.Քոչար 17 2 հասցեում գտնվող խանութից կատարվել է գնում 3000 դրամի չափով՝ 1 հատ տղամարդու կիսասպորտային վերնաշապիկ, որի դիմաց վճարումը կատարվել է կանխիկ դրամով: Վաճառող-

գանձապահ Նելլի Դանիելյանը գումարը չի մուտքագրել ՀԴՄ և համապատասխան գումարի ՀԴՄ կտրոն չի տրամադրել՝ ՀԴՄ-ն խափանված լինելու պատճառով: Ստուգմամբ պարզվել է, որ տնտեսավարող սուբյեկտի կողմից խախտվել են ՀՀ կառավարության 01.08.2013թ. թիվ 846-Ն որոշման հավելված 2-ի 17-րդ և 23-րդ կետերի պահանջները, ինչը համաձայն նույն հավելվածի 40-րդ կետի 3-րդ ենթակետի համարվում է հսկիչ-դրամարկղային մեքենաների շահագործման կանոնների խախտում: Արդյունքում կիրառվել է «Հսկիչ-դրամարկղային մեքենաների կիրառման մասին» ՀՀ օրենքի 11-րդ հոդվածի 2-րդ մասով նախատեսված տուգանքը՝ գումարով 150.000 դրամ:

Քննարկվող դեպքում ավագ հարկային տեսուչ Անդրանիկ Դավթյանի կողմից Ակտի 2-րդ կետում նկարագրված գնումը փաստացի կատարված լինելու մասին է վկայում այն հանգամանքը, որ նրա կողմից վաճառողուհուն վճարելով 3000 դրամ գումար ձեռք է բերվել համապատասխան վերնաշապիկ: Այնուհետև, վաճառողուհուն հետ է վերադարձվել գնված վերնաշապիկը և հետ է ստացվել 3000 դրամ գումարը, ինչը, ըստ էության, չժխտեցին նաև գանգատաբերի ներկայացուցիչները:

Քննարկման ընթացքում պարզվեց նաև, որ խանութի տարածքը տեսահսկվում է, սակայն երբ Հանձնաժողովի անդամներն առաջարկեցին ներկայացնել այդ օրվա տեսագրությունը, գանգատաբերի ներկայացուցիչը նշեց, որ դա հնարավոր չէ, քանի որ պահանջվող տեսագրությունը չի պահպանվել:

Ինչ վերաբերվում է այն հանգամանքին, որ վերոգրյալ գնման դիմաց ՀԴՄ կտրոն չտրամադրելու համար հիմք է հանդիսացել ՀԴՄ-ի խափանված լինելը, ապա այդ կապակցությամբ հարկ է նշել, որ ՀՀ կառավարության 01.08.2013թ. թիվ 846-Ն որոշման հավելված 2-ի 30-րդ կետի համաձայն. «ՀԴՄ-ի աշխատանքի ընթացքում անսարքություն հայտնաբերելիս՝ պատասխանատու անձը պարտավոր է անջատել ՀԴՄ-ն և դրա մասին անհապաղ տեղեկացնել իրավասու՝ ղեկավար անձին: Իրավասու ղեկավար անձը տեխնիկական սպասարկում և նորոգում իրականացնող իրավաբանական անձին կամ անհատ ձեռնարկատիրոջը (այսուհետ՝ սպասարկման կենտրոն) տեղեկացնում է ՀԴՄ-ի անսարքության մասին: Մինչև ՀԴՄ-ի նորոգումը կամ այն նորով փոխարինելը՝ ՀԴՄ-ների պարտադիր կիրառմամբ գործարքներ կատարելն արգելվում է»:

Ելնելով քննարկման արդյունքներից և ղեկավարվելով «Հարկային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի 43.1-րդ հոդվածի և «Մաքսային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի 37-րդ հոդվածի պահանջներով Հանձնաժողովը

ո Ր Ո Շ Ո Ւ Մ Է՝

Անվավեր ճանաչել ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ Կենտրոնի ՀՏ 10.10.2016թ. թիվ 2136028 ակտի 1-ին կետը, իսկ 2-րդ կետը՝ թողնել անփոփոխ:

Սույն որոշմանը չհամաձայնվելու դեպքում այն ուժի մեջ մտնելու օրվանից երկու ամսվա ընթացքում կարող է բողոքարկվել տեսչական մարմինների միասնական բողոքարկման հանձնաժողով կամ ՀՀ վարչական դատարան:

Հանձնաժողովի նախագահ՝

Վ.ՄԻՐՈՒՄՅԱՆ